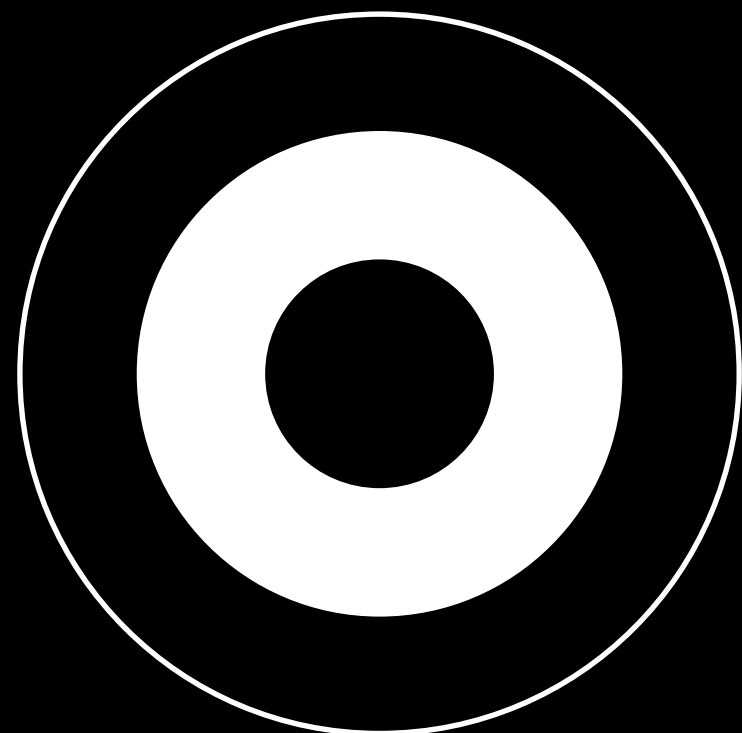

macforum

ÖSTRA HAMNGATAN 16

vardagar 9-19 • lördagar 10-17 • söndagar 11-16

KUNGSGATAN 28

vardagar 10.30-19 • lördagar 11-16

Premium Reseller

GM

media Böcker / Filmer / Spel / Webb / Nyheter

HÄLSOVÄDLIG!

UNDVIK!

OM DU MÅSTE

GODKÄND

REKOMMENDERAS

AGERA NU!

Marta misshandlas i ny bok.

Helsingborgs guldhjälte debuterar med hyllad fotbollsroman.

Brittiska bloggare bryr sig mest om bollen.

Dessutom: Två böcker om Sveriges tuffaste VM-kvalmotståndare.

Portugals bästa tid är nu

PÅ KVÄLLEN DEN 12 september 2007 satt jag på Alvaladestadion i Lissabon

och såg när Luiz Felipe Scolari fick hjärnsläpp. Portugal hade släppt in en serbisk kvittering i matchslutet, ett mål som borde underkänts för offside. Det serbiska målet innebar att Portugal under en vecka tagit två poäng på två hemmamatcher och EM 2008 var plötsligt ingen självklarhet. När slutsignalen gick utbröt tumult och förbundskapten Scolari skickade in en vänsterkrok mot den serbiske spelaren Ivica Dragutinovic. En halvtimme senare fick jag ett SMS av en portugisisk vän som också varit på matchen: »Skamligt.«

De följande dagarna uttryckte portugisisk media samma känsla. Att den tidigare så folkkäre förbundskaptenen från södra Brasilien skulle få en längre avstängning av Uefa var självklart. Frågan var om Scolari tid som Portugals förbundskapten också var över.

Det var i detta utsatta läge som José Carlos Freitas bestämde sig för att skriva en biografi om Scolari. Fem års arbete som förbundskapten tjänade ett bättre eftermäle än en impulsiv vänsterkrok, resonerade han.

José Carlos Freitas är numera chefredaktör på den dagliga sporttidningen Record, där han basar för landslagsbevakningen. Men när Scolari anställdes som förbunds-

Luiz Felipe, o homem por trás de Scolari
José Carlos Freitas
(Prime Books, 2008)

skapten var Freitas pressansvarig på portugisiska fotbollsförbundet. *Luiz Felipe, o homem por trás de Scolari* vill enligt titeln visa människan bakom förbundskaptenen. Författaren har

Crónica de ouro do futebol português – a selecção
Redaktör: Joaquim Vieira
(Circulo de Leitores, 2008)

dock gjort det lite för lätt för sig; boken bygger till stora delar på Freitas och Scolari's samtal genom åren, och i stället för en ambitiös personteckning får läsaren en kletig intimitet på smek-

namnsnivå: »Och då sade Scolari till mig, »Zé, har du skickat iväg din text redan?«

Ibland träder ändå människan Luiz Felipe fram, han är en mästare på att kort och kärnfullt beskriva ett problem eller motivera ett beslut. Strax innan Scolari tog jobbet som förbundskapten för Portugal avvisade han ett lägre lönebud från det mexikanska förbundet med orden: »Den som vill äta kaviar måste vara beredd att betala för det.«

Förutom bevingade Scolariuttryck är det också intressant att läsa om hur brasilianaren upprepade gånger använt uttalanden i medierna för att samla portugiserna bakom sitt lag. Och om hur förbundskaptenen i omklädningsrummet före match kunde högläsa *Fader vår* – och den kinesiske filosofen Sun Zis lika klassiska *Krigskonsten*. Det är Luiz Felipe Scolari i ett nötskal.

LIKSOM SVERIGE HAR Portugal tagit sig till alla mästerskap under 2000-talet. Men resultaten i huvudturneringarna har varit betydligt bättre – under Scolas ledning nådde det portugisiska landslaget sina hittills största framgångar med en finalplats i hemma-EM 2004 och en semifinal i VM två år senare som toppar.

Någon titel har det däremot aldrig blivit. Ändå har en »guldkrönika« över landslagets historia landat i den por-

tugisiska bokhandeln. Redaktör Joaquim Vieira ska presentera en historik över portugisisk fotboll i fem band, och det första fokuserar på landslaget.

Ett facit på totalt fyra VM-slutspel genom åren visar att Portugal inte alltid hört till världens landslagselit. Följaktligen har kapitlen, som grovt sett behandlar ett decennium i taget, titlar som »Vilsenhet och förnedring« och »Tio förlorade år«. Speciellt första halvan av boken går i moll. De flesta tidiga landskamperna spelades mot grannlandet Spanien och slutade alltid med förlust för Portugal. Längre fram i historien blev motståndet mer varierat men resultaten lika nedslående. 1950-1955 spelade Portugal 18 landskamper och vann en, mot Sydafrika.

Vieira och hans fyra medförfattare lotsar läsaren genom decennierna med gott humör. Tillsammans med ett rikt bildmaterial och krönikor från de olika tidsepokerna ger det både god underhållning och en djupare förståelse för portugisisk fotboll. Inte visste jag att förbundskaptenen vid EM 1984, Fernando Cabrita, tvingades ta med sig tre assistenter – med lojaliteter till varsin storklubb – och att spelartuppen formerades därefter. Först med Scolas ankomst fick Portugal en förbundskapten som stod fri från klubbarna. Den självständigheten lär Carlos Queiroz, som återvänt efter många år utomlands, också värna om.

SUJAY DUTT

Magasin som gillar låga publiksiffror

Fotbollsmagasinet Stopper.

1, 2 och 3/2008

(Fotbollsrepubliken)

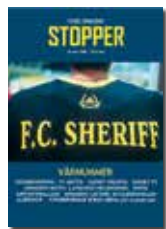
OFFSIDE, DEN SVENSKA varianten av FourFourTwo och Svenska fotbollförbundets tidning Magasinet Fotboll är allihop tidskrifter med ett brett perspektiv på sporten. På olika sätt sam-sas stjärnfotboll med andra infalls-vinklar på världens vackraste spel.

Ytterligare en tidning med samma innehåll skulle kännas onödig, och det har redaktionen bakom Fot-

bollsmagasinet Stopper insett. För två år sedan (2006) totade de ihop Halvtid, en tidning som trots undertiteln »Sveriges största fotbollsfanzine« inte blev något

annat än en allmän fotbollstidskrift skriven av amatörer.

När man nu kommer tillbaka är det med en klart starkare profilering. Stopper har lämnat walk over när det gäller intervjuer med storfotbollens glamournamn. I stället har man ett

grattis...

Arild Stavrum, guldhjälte för Helsingborgs IF 1999, som nu har debuterat med 31 år på gress, en roman som fått toppbetyg i Norges största tidning Verdens Gang.

– Tackar. I slutet av min karriär började jag skriva ner händelser som jag varit med om under mina år som fotbollsspelare. Jag tänkte att det kunde vara kul med en fotbollsroman. Men boken är inte självbiografisk, huvudpersonen Joachim är en helt annan person. Däremot är miljöer verkliga och karaktärer inspirerade av personer jag mött under åren.

Några helsingborgare?

– Visst, men de är omöjliga att känna igen.

Stämmer det att du blev retad i HIF för dina besök på konstmuseet Louisiana utanför Helsingör?

– Retad och retad. Folk tror nog att alla som spe-

lar fotboll är dumma i huvudet. Men det är farligt att sätta alla i samma båt. Så därför är det extra kul att jag blev klar med boken och att folk gillar den.

Vad läser du annars?

– Jag gillar *Fight*

Club-författaren

Chuck Palahniuk. Han använder ett kort, tuftt språk. Inom fotbollen är det en liknande jargong. Det har jag försökt få fram i min bok.

Du är kanske inte tränare i Skeid så länge till?

– Jo, vi leder division två just nu och så länge det går bra fortsätter jag. Men jag vill skriva flera böcker.

FOTO: FINN STÅLE FELBERG

MALIN JONSON

tydligare supporterperspektiv som framför allt kommer fram i vurmandet för groundhopping. Det brittiska fenomenet lyfts fram i nummer efter nummer och Stopper görs till ett forum för en svensk variant – här har man hittat en nisch som man är ensam om. I tidningens tre första nummer tas vi med till Mjörnsvallen i Alingsås, Skjällbergsvallen i Närke och Folkungavallen i Nyköping.

Skriver man om stora spelare är det snarare ex-stjärnor än unga talanger. Barnet Football Club är intressantare än Tottenham. Besöket i Santiago de Chile utmynnar i en artikel om Club Deportivo Palestino, inte Colo-Colo. Man tar pulsen på färöisk fotboll. Ja, ni förstår...

Fortfarande är formuleringskonsten emellanåt lite tafflig, men de som går i gång på fotograferade avbytarbåsar har nog overseende med en och annan kliché.

Det ska bli spännande att se om marknaden är tillräckligt stor för en publikation med så tydlig inriktning på några av fotbollens smalare sub-kulturer.

MAGNUS HAGSTRÖM

Fotboll under Smålands stenar

Bollvänner – en fotbollshistoria

David Sandberg,

(Sätt Press Publication, 2008)

DET MODERNA MEDIEKLIMATET har underlättat för den skrivande supportern. Han som tidigare var hänvisad till fanzineverksamhet (som i fotbollssammanhang aldrig riktigt bröt igenom i Sverige) kan nu breda ut sig på bloggar och hemsidor eller rentav i egenproducerade böcker utan att ta omvägen förbi en överkritisk redaktör.

Det har sina fördelar, men också sina nackdelar. David Sandbergs bok om den division fyra-klubb där han verkar som tränare är ett exempel. Klubben råkar heta Smålandsstenars Goif, men den som vuxit upp på den svenska landsbygden känner igen mycket av den verklighet Max Lundgren gav litterär form i Åshöjdens

krönika

JESPER HÖGSTRÖM

»Det som går i Kalmar, funkcar inte i världen«

DET ÄR ALLTID upplivande att se murar falla. När de allsvenska fotbollsspelarna började ta till orda på sina bloggar var det som att höra det svenska lantproletariatet höja rösten genom Ivar Lo; den berusande energi som frigörs när en stum kategori människor plötsligt får tala utan förmedling. Henrik Rydström kunde nu ta sig an DN:s Johan Esk och Svenska Dagbladets Jan Majlard och slå dem på deras egen spelplan. Och när hans lagkamrat David Elm hamnade i blåsväder för att ha raljerat med Henke Larsson på bröderna Elms gemensamma blogg, då hade Elm själv ett forum för att bemöta reaktionerna. Det får mig att drömma om en ljusnande framtid, där spelare inte längre är beroende av journalister för att ge sin version av händelserna. Där alla dessa kryckiga stilister som befolkar sportredaktionerna – och som fått hållas för att de haft telefonböckerna fulla och kunnat få intetsägande pratminns från någon superstjärna efter Champions League-matchen – äntligen kan skolas om till någonting mer samhällsnyttigt.

Fast jag undrar om det inte bara är en tillfällig ljusning. I David Elms reaktion på Henkeaffären anade man den inneboende problematiken med denna nya ofilterade friskräkighet. Elm slog snabbt till strategisk reträtt, såg sig tvungen att sudda till och spä ut och gjorde sedan pressmeddelande och Fredrik Ljungberg-diplomati av sin befriande öppenhjärtighet.

Det blev tydligt att det som går för sig i Kalmar trots allt inte fungerar i stora världen. Rami Shaabans landslagsblogg för Camp Sweden var helt tom på innehåll och när Viktor Elm nu plockades med till VM-kvalmatcherna mot Albanien och Ungern, stoppades hans eventuella bloggplaner av landslagsledningen innan han hade hunnit få på sig reservlagsvästen. Även spelare i stockholmslag undviker sorgfälligt att blogga, eftersom det de skriver kan tänkas bli för känsligt. Rydströms glada sarkasmer mot Petter Wastå och interiörer från Tobias Carlssons familjeliv vore omöjliga att tänka sig om det var Andreas Isaksson eller Olof Mellberg det handlade om.

Risken är stor att vi snart har det sämsta från två världar. Vi kan få spelare som dragit sig undan journalisterna, men hamnat i PR-männens händer i stället. Vi kan hänvisas till hemsidor där kontrollerad och garanterat okontroversiell personlig information kolporteras av agenter och klubbrepresentanter.

Bäst att njuta av Rydström medan vi har honom.

Jesper Högström skriver för Expressen Kultur, Offside och bloggen Trehörnorstraff. Hans bok *Blågult – fotbollslandslaget genom 100 år* (Offside) gavs ut i våras.

BK – hemmaplanen med en stubbe i mitten, spelarna som heter sånt som »Krullen« Petersson och »Pommac« Carlsson, en lokal Blåbärskung i speceri- och manufakturdirektörens Fritz Nilsson. Håtska derbyn mot lokalrivalerna Gnosjö och Skeppshult varvas med tragiska historier som uppenbarligen vandrat genom

generationer av fotbollssälskande ortsbör – som när seriesegern 1931 försvann på grund av en icke utdömd straff (domaren sades ha en flickvän från Gnosjö), eller när målvakten Fritz Petersson fick ett par lugnande piller för att dämpa nervositeten inför matchen mot Strömsnäsbruk våren 1945 (0-15 blev resultatet).